

5 จากเขื่อนแม่วงก์ สู่โครงการน้ำ 3.5 แสนล้าน

จากมหอุทกภัยปี 2554 สู่โครงการบริหารจัดการน้ำมูลค่า 3.5 แสนล้าน ถึงการเดินคัดค้านการสร้างเขื่อนแม่วงก์... ทั้ง 3 เหตุการณ์ที่มีความเชื่อมโยงและสร้างประวัติศาสตร์สูงสุดในเชิงตัวเลขด้านมูลค่าความเสียหายงบประมาณโครงการ และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

น่าติดตามว่า ความเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในเหตุการณ์ข้างต้นที่ถือเป็นเหตุการณ์ “ประวัติศาสตร์” จะเป็นการ “จุดกระแสคิด” ที่นำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ยิ่งใหญ่ หรือเป็นเพียง “ปรากฏการณ์” ที่มาเร็วไปเร็ว แบบ “ไฟไหม้ฟาง”

เขื่อนแม่วงก์กับปรากฏการณ์ “คนไม่เอาเขื่อน”

กระแสคัดค้านเขื่อนแม่วงก์เกิดขึ้นและขยายวงจนเป็นที่รับรู้ของคนทั่วไป เมื่อมีการเดินทางไกลระยะทาง 388 กิโลเมตร จากนครสวรรค์ถึงกรุงเทพฯ ของกลุ่มผู้คัดค้านภายใต้การนำของนายศศิธร เฉลิมลาภ เลขาธิการมูลนิธิสืบนาคะเสถียร ในโครงการ “เดินเท้าคัดค้าน EHIA เขื่อนแม่วงก์” เริ่มเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556 ในช่วงแรกกลุ่มผู้คัดค้านไม่คิดว่าการเดินทางดังกล่าวจะได้รับความสนใจจากประชาชนและสื่อมวลชนแขนงต่างๆ มากมายนัก จนกระทั่งเมื่อเดินเข้าใกล้กรุงเทพมหานคร ผู้คนเริ่มเข้ามาร่วมมากขึ้นตามลำดับ จนเมื่อสิ้นสุดการเดินทางที่หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2556 มีผู้คนเข้าร่วมกิจกรรมนับหมื่นคน ซึ่งถือเป็นปรากฏการณ์แห่งประวัติศาสตร์ของการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

ความตื่นตัวของภาคประชาชนกรณีเขื่อนแม่วงก์ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากสื่อสมัยใหม่ที่นำมาใช้เพื่อให้เข้าถึงประชาชนวงกว้าง ท่ามกลางข้อจำกัดของสื่อโทรทัศน์และวิทยุซึ่งให้ความสำคัญกับประเด็นข่าวอื่นๆ มากกว่า โดยศศิธร

และคณะได้รายงานความเคลื่อนไหวของคณะในพื้นที่ต่างๆ ผ่านเฟซบุ๊กและสื่อออนไลน์ต่างๆ โดยสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ร่วมเดินทางหน้าใหม่ผ่านการถ่ายรูปแล้ว “อัฟ” ขึ้นหน้าเฟซบุ๊กแบบทันอกทันใจ อีกด้านหนึ่งมูลนิธิสืบนาคะเสถียรและองค์กรอนุรักษ์ด้านสิ่งแวดล้อม 45 แห่ง ได้รวมตัวกันภายใต้ชื่อ “เครือข่ายองค์กรอนุรักษ์ด้านสิ่งแวดล้อมได้เคลื่อนไหวคู่ขนานโดยการออกเอกสาร “ทำไมต้องค้านเขื่อนแม่วงก์”¹ เพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชนถึงเหตุผลและข้อเท็จจริงในการต่อต้านเขื่อนและทางเลือกเพื่อแก้ปัญหา น้ำท่วมและน้ำแล้งของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ถูกนำไปบอกต่อทั้งแบบปากต่อปาก เผยแพร่ในสื่อกระแสหลักและสื่อสังคมออนไลน์ จนเกิดการขยายกลุ่มผู้รับรู้ข้อมูลอย่างกว้างขวางในเวลาอันรวดเร็ว

การนำเสนอข้อมูลผ่านการประชาสัมพันธ์แบบใหม่ ให้ตรงกับพฤติกรรมกรรับรู้ข่าวสารของคนรุ่นใหม่ ที่ชอบข้อมูลที่สั้น กระชับ เข้าใจง่าย และมีสีสัน เช่น การทำคลิปวิดีโอ นับเป็นการขยายการรับรู้ไปสู่คนกลุ่มใหม่ๆ อย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง ดังจะเห็นได้จากคลิปความยาว 4 นาทีเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวดังกล่าว ที่จัดทำโดยนักศึกษา คณะนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรเผยแพร่ทางยูทูปเมื่อ 26 กันยายน 2556² และรายการเจาะข่าวต้นตอ “เฉพาะเชื่อมแม่วงก์” ที่เผยแพร่ทางยูทูปเมื่อ 21 กันยายน 2555 มีคนเข้าไปดูมากถึงคลิปละกว่าสองแสนคนในช่วงปลายเดือนมกราคม 2557³ นอกจากนี้ เครือข่ายสังคมออนไลน์ยังทำให้เกิดปรากฏการณ์ การเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียนนักศึกษา โดยในช่วงท้ายๆ ของการเดินทางไกลครั้งนี้ เหล่าดารานักร้อง ที่มีชื่อเสียงจำนวนมากได้ออกมาติดป้าย NO DAM หรือ “ไม่เอาเชื่อมแม่วงก์” และลงข้อความคัดค้านผ่านสื่อออนไลน์ ต่างๆ ทั้งเฟซบุ๊ก อินสตาแกรม และทวิตเตอร์⁴ ซึ่งช่วยขยายการรับรู้เรื่องเชื่อมแม่วงก์ไปในคนกลุ่มเด็กและวัยรุ่นและผู้สนใจด้านบันเทิง ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มเป้าหมายการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาก่อน กระแสสังคมที่ตื่นตัวคัดค้านเชื่อมแม่วงก์ทำให้มีผู้ลงชื่อคัดค้านเชื่อมแม่วงก์ที่เว็บไซต์ Change.org ซึ่งประกาศตัวว่าเป็นกลางในการให้ผู้คนสามารถลงชื่อเพื่อเปลี่ยนแปลงทางสังคมถึง 1.2 แสนคน⁵ ส่งผลให้เป็นการรณรงค์ผ่านเว็บไซต์ที่มีผู้ร่วมลงชื่อมากที่สุดในเอเชีย

ขณะเดียวกัน ความเคลื่อนไหวของนักการเมืองที่ผลักดันการสร้างเขื่อนอย่างต่อเนื่อง โดยไม่สนใจกระแสคัดค้านของสังคม ได้กระตุ้นให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นมากขึ้น เช่น กรณีนายปลอดประสพ สุรัสวดี รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) กล่าวถึงการคัดค้านการสร้างเขื่อนแม่วงก์ว่า

“ขอขอบใจที่พวกเขาเป็นคนรักป่า รักสัตว์ป่า แต่ผมรักคนไทยมากกว่า ผมเลือกเอาชีวิตของคนไทยมากกว่า ผมต้องทำให้คนไทยปลอดภัยให้ได้ ป่าสร้างได้ สัตว์ป่าสร้างได้ แต่ถ้าน้ำท่วมไม่มีคนไทย ประเทศก็อยู่ไม่ได้ รัฐบาลตัดสินใจแล้วคือสร้างเขื่อนแม่วงก์ ไม่มีเปลี่ยนใจ แม้การสร้างเขื่อน

จะทำให้ป่าเสียหาย แต่ก็มีคำสั่งให้ปลูกทดแทน 3 เท่า และเชิญให้ผู้คัดค้านมาช่วยกันปลูกป่าด้วย ผมจะให้เงินและหาที่ให้”⁶

นอกจากนี้นายปลอดประสพยังกล่าวอีกว่า แม้การสร้างเขื่อนแม่วงก์จะช่วยลดปัญหาน้ำท่วมได้เพียง 1% ก็ต้องสร้าง เพราะรัฐบาลมีแผนสู้กับน้ำท่วม 9 เรื่อง โดยการสร้างเขื่อนเป็นหนึ่งในนั้น ซึ่งประกอบด้วยเขื่อนเล็กและใหญ่ รวม 21 เขื่อน เมื่อรวมพลังกันทั้งหมดแล้วจะเป็นพลังขนาดใหญ่ในการสู้กับน้ำท่วมได้⁷

นโยบายของรัฐดังกล่าว ทำให้การเคลื่อนไหวคัดค้านเชื่อมแม่วงก์ได้พัฒนาขยายวงจากการคัดค้านเชื่อมแม่วงก์ไปยังการตรวจสอบนโยบายสาธารณะที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศอื่นๆ อีกด้วย โดยเฉพาะโครงการบริหารจัดการน้ำ 3.5 แสนล้านบาท โดยเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2556 ได้มีการต่อยอดการรณรงค์ครั้งนี้ผ่านกิจกรรม “เดิน-ยืน-หยุดเชื่อมแม่วงก์” เดินเท้าจากหอศิลป์วัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร ไปยังอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนออกมาคัดค้านโครงการที่ส่งผลกระทบต่อธรรมชาติในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ และมีการก่อตั้งเครือข่ายอาสาเพื่อสิ่งแวดล้อม หรือ Green Move Thailand ซึ่งเป็นเครือข่ายอาสาของประชาชนทั่วประเทศที่จะทำงานเพื่อสิ่งแวดล้อม โดยมีจุดยืนสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อมและชุมชน และทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบนโยบายสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะโครงการจัดการน้ำ 3.5 แสนล้านบาท ซึ่งมีแผนสร้างเขื่อนในป่าอนุรักษ์ถึงกว่า 20 แห่ง⁸ จึงเท่ากับว่าการเคลื่อนไหวเพื่อคัดค้านการสร้างเขื่อนแม่วงก์ครั้งนี้ได้ปูทางและเสริมกำลังของภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและแสดงเจตนากรณีในการคัดค้านโครงการขนาดใหญ่ของรัฐที่จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ยิ่งใหญ่ต่อไป

“ยกต่อไป” โครงการบริหารจัดการน้ำ 3.5 แสนล้านบาท

การไม่กล่าวถึงโครงการบริหารจัดการน้ำ 3.5 แสนล้านบาท ซึ่งเป็น “โครงการแม่” ของเชื่อมแม่วงก์ จะทำให้มองไม่เห็นการเชื่อมโยงและภาพใหญ่ของโครงการนี้

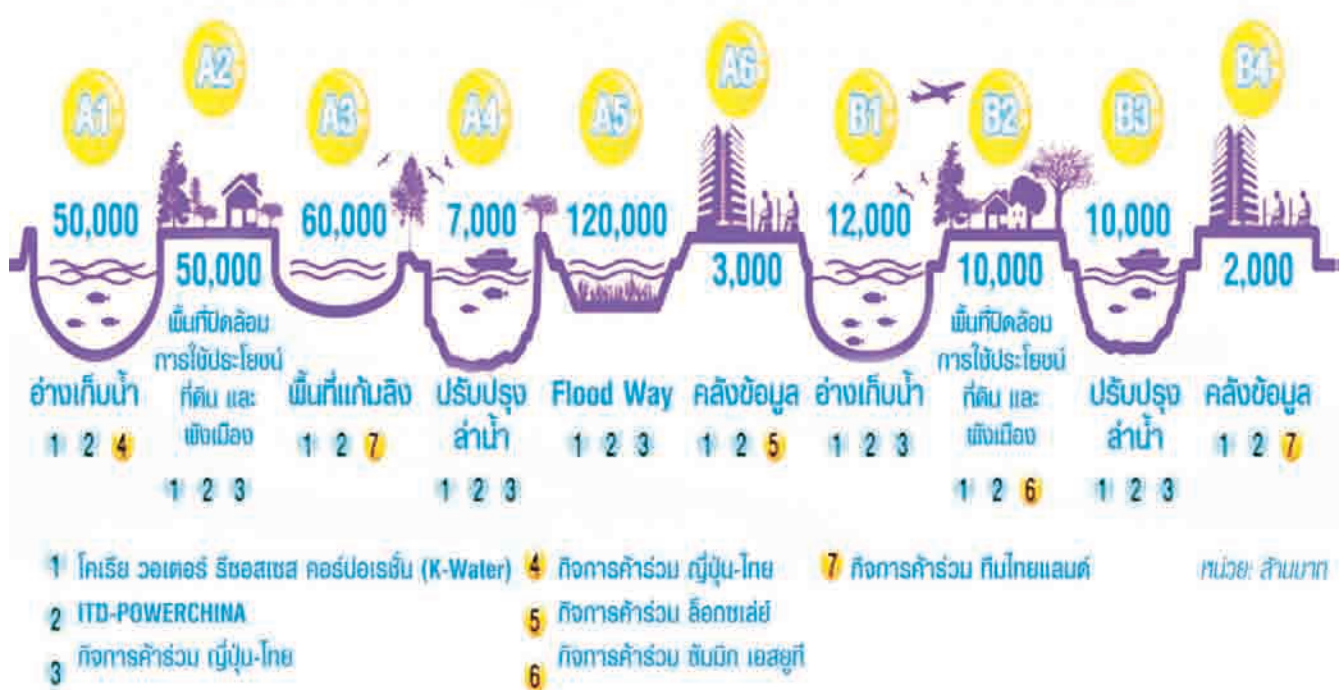
ซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่เมื่อปลายปี 2554 หลังเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่เมื่อปลายปี 2554 ต่อเนื่องถึงต้นปี 2555 รัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ได้จัดทำโครงการบริหารจัดการน้ำที่ใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ไทย ภายใต้ชื่อ “โครงการระบบบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน และระบบแก้ไขปัญหามลพิษของประเทศไทย” ด้วยงบประมาณ 3.5 แสนล้านบาท ประกอบด้วยการจัดปลูกป่าในภาคเหนือ ก่อสร้างเขื่อนและจัดหาพื้นที่แก้มลิงกักเก็บน้ำโดยจะสร้างโครงข่ายเชื่อมต่อแม่น้ำหลัก 4 สาย คือ ปิง วัง ยม น่าน และก่อสร้างทางระบายน้ำหรือฟลัดเวย์ด้านตะวันออกและตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา โดยแบ่งเป็น 10 แผนงาน (module) (ดูภาพที่ 1) โดยนายปลอดประสพ ในฐานะประธานคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) ซึ่งเป็นองค์กรใหม่ที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อบริหารจัดการโครงการกล่าวว่าจะใช้วิธีการประมูล ออกแบบ และก่อสร้างแบบ “ทำไป ออกแบบไป” คือบริษัทที่ประมูลเป็นผู้ออกแบบและก่อสร้าง โดยผู้ประมูลจะต้องส่งแบบให้ตรวจสอบก่อนจึงจะดำเนินการก่อสร้าง หากไม่อนุมัติก็ไม่สามารถดำเนินการได้ ซึ่งจะใช้เวลาดำเนินการแล้วเสร็จประมาณ 5 ปี ในขณะที่วิธีปกติของภาครัฐจะต้องออกแบบ ประมูล และก่อสร้าง อาจจะต้องใช้เวลา 10-12 ปี⁹

เกาะติดการเคลื่อนไหวภาคประชาชน

นับตั้งแต่รัฐบาลกำหนดโครงการบริหารจัดการน้ำ 3.5 แสนล้านบาท หน่วยงานภาครัฐก็เดินหน้าขับเคลื่อนโครงการด้วยการออกและแก้ไขกฎหมายหลายฉบับโดยให้เหตุผลด้าน “ความเร่งด่วน” การกระทำได้กล่าวผลักดันให้องค์กรภาคประชาชนเรียกร้องให้มีการเปิดเผยข้อมูลในรายละเอียด และต่อสู้ด้วยกระบวนการทางกฎหมายโดยกลไกทางกฎหมายที่องค์กรภาคประชาชนใช้ คือการฟ้องศาลปกครองให้ระงับการประมูลโครงการบริหารจัดการน้ำ 3.5 แสนล้านบาทซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการอย่างรวดเร็ว (ดูภาพที่ 1) ผลลัพธ์คือศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งให้รัฐบาลกลับไปจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามรัฐธรรมนูญก่อน ต่อมา กบอ. ได้กำหนดการประชุมประชาพิจารณ์ใน 36 จังหวัด ระหว่าง 15 ตุลาคม-6 ธันวาคม 2556 ประชาพิจารณ์ดังกล่าวดำเนินการอย่างรวดเร็ว โดยใช้เวลายังหัวดละ 1 วัน และผู้สนใจเข้าร่วมสามารถลงทะเบียนได้ทางอินเทอร์เน็ตเท่านั้น

กระบวนการที่รวดเร็วดังกล่าวที่ไม่เอื้อให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมอย่างเปิดกว้าง เป็นตัวจุดชนวนให้เกิดกระแสคัดค้านจากประชาชนในพื้นที่ ซึ่งนอกจากจะไม่เห็นด้วยกับ

ภาพที่ 1 10 Module บริหารจัดการน้ำ

ที่มา: โครงการน้ำ 3.5 แสนล้านบาท โครงการยักษ์เปลี่ยนประเทศ ที่คนไทยไม่รู้ไม่ได้. 30 กันยายน 2556. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2557, จาก OK Nation Blog
 เว็บไซต์ : <http://www.oknation.net/blog/pasalarksee/2013/09/30/entry-1>

ตารางที่ 1 เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเขื่อนแม่วงก์

ประเด็น	รายละเอียด
ข้อมูลทั่วไป	เขื่อนแม่วงก์มีลักษณะเป็นเขื่อนหินทิ้งแกนดินเหนียวขนาดใหญ่ ความยาว 730 เมตร กว้าง 10 เมตร สูง 57 เมตร พื้นที่อ่างเก็บน้ำประมาณ 13,000 ไร่ อยู่ในอุทยานแห่งชาติแม่วงก์ จ.กำแพงเพชร และ จ.นครสวรรค์ ปริมาณกักเก็บน้ำ 250 ล้านลูกบาศก์เมตร งบประมาณ ณ วันที่ 10 เมษายน 2555 มีมูลค่าก่อสร้างทั้งสิ้น 13,000 ล้านบาท
รายงานการศึกษาผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (EIA)	จากการทำ EIA ทั้ง 4 ครั้งตั้งแต่ปี 2538, 2541, 2545 และ 2547 ไม่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม ซึ่งระบุให้กรมชลประทานไปหาวิธีจัดการน้ำแบบบูรณาการที่ดีกว่าสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีหนังสือด่วนที่สุดเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2555 ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบว่า โครงการเขื่อนแม่วงก์ขัดต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติและไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ ป่า และพันธุ์พืช จะพิจารณาให้ดำเนินการได้

ที่มา: ดัดตอนจาก 9 เรื่องที่คุณควรรู้เกี่ยวกับเขื่อนแม่วงก์, ดร. นณณ์ ชาติดวงศ์ @ siamensis.org

รูปแบบการประชาพิจารณ์แล้ว ยังไม่เห็นด้วยกับข้อมูลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ภาครัฐนำเสนออีกด้วย ดังความเห็นของนายศรีสุวรรณ จรรยา นายกสมาคมต่อต้านสภาวะโลกร้อนและแกนนำภาคประชาชนในการฟ้องศาลปกครองกลางที่กล่าวว่า “การเชิญกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียเข้ามารับฟังยังไม่ครบถ้วน การนำเสนอเนื้อหารายละเอียดไม่ได้เป็นตามคำสั่งของศาลปกครอง เช่น ให้เอาแผนแม่บทไปรับฟัง แต่รัฐบาลพยายามเอาโมดูลไปรับฟังซึ่งขัดหรือแย้งต่อคำพิพากษาของศาล “นอกจากนี้ขั้นตอนการทำประชาพิจารณ์ต้องเอาแผนแม่บทไปคุยกับประชาชนทั้ง 65 จังหวัดที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมในปี 2554 ให้เรียบร้อย เสร็จแล้วได้ข้อสรุปมาจึงมากำหนดเป็นแผนงาน แล้วจึงไปศึกษาผลกระทบด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ หรือ EHIA โดยขั้นตอนการศึกษา EHIA มี 5 เวที ต้องรับฟังความเห็น กระบวนการเหล่านี้อย่างน้อย 2 ปี ดูจากประสบการณ์คดีมาตาพุดอย่างน้อย 2 ปี เร็วกว่านี้ไม่ได้”¹⁰ ด้วยเหตุนี้องค์กรภาคประชาชนจึงยื่นฟ้องศาลปกครองกลาง ขอให้ส่วนลูกเงินกรณีการประชาพิจารณ์ดังกล่าว ในการยื่นฟ้องครั้งนี้มีการเพิ่มข้อกล่าวหาเพิ่มขึ้นอีก 5 คดี โดยมีการแถลงปิดคดีเมื่อ 9 มกราคม 2557

อนาคตของโครงการบริหารจัดการน้ำกับกระแสการคัดค้าน

ภายหลังรัฐบาลประกาศยุบสภาเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2556 รัฐบาลได้เลื่อนประชาพิจารณ์ออกไป เนื่องจากติดกฎหมายการเลือกตั้ง โดยยังเหลืออีก 3 จังหวัด และจนถึงปลายเดือนมีนาคม 2557 ศาลปกครองกลางยังไม่มีคำพิพากษาในเรื่องนี้ จึงน่าจะจับตามองว่า รัฐบาลใหม่จะมีท่าทีต่อโครงการนี้ต่อไปอย่างไร และองค์กรภาคประชาชนจะดำเนินการเช่นไร

ประเด็นที่น่าสนใจในด้านการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนเกี่ยวกับโครงการบริหารจัดการน้ำ คือการตื่นตัวของประชาชนในพื้นที่ผ่านการติดตามข้อมูลข่าวสารทางสื่อต่างๆ และปรากฏตัวแสดงเจตนารมณ์ในเวทีประชาพิจารณ์ต่างๆ ดังสะท้อนให้เห็นจากรายงานข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ถึงการปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ภาครัฐกับประชาชนที่เข้าร่วมการประชาพิจารณ์เป็นระยะ นอกจากนี้องค์กรภาคประชาชนและประชาชนในพื้นที่ส่วนหนึ่งได้ลุกขึ้นมาเปิดช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อสร้างการรับรู้และสนับสนุน ดังตัวอย่างของหน้าเพจในเฟซบุ๊กต่างๆ ที่เกี่ยวกับการรณรงค์คัดค้านโครงการจัดการน้ำ 3.5 แสนล้าน อาทิ “จับตาแม่น้ำใหม่ อย่าทำร้ายสายน้ำแม่กลอง”, “ตะวันตกไม่เอาคลองแม่ปาง”, “จับตา-โครงการจัดการน้ำ”, “รณรงค์คัดค้านการสร้างเขื่อนแม่แจ่ม”, “เครือข่ายอนุรักษ์ลุ่มน้ำชมพู” ฯลฯ ซึ่งนับวันจะยิ่งสร้างพันธมิตรจากคนกลุ่มต่างๆ ทั่วประเทศเพื่อเป็นพลังในการยับยั้งโครงการบริหารจัดการน้ำที่ดำเนินการโดยขาดความโปร่งใส และละเลยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

ตารางที่ 2 การขับเคลื่อนโครงการบริหารจัดการน้ำของภาครัฐและประชาชน

การขับเคลื่อนภาครัฐ	การขับเคลื่อนภาคประชาชน
<p>26 มกราคม 2555 พระราชกำหนดกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการวางระบบบริหารจัดการ น้ำและสร้างอนาคตประเทศไทย ในวงเงินไม่เกิน 3.5 แสนล้านบาทมีผลบังคับใช้¹¹</p>	<p>2 พฤษภาคม 2556 ศาลปกครองกลางนัดไต่สวนนัดแรก คดีสมาคมต่อต้านสภาวะโลกร้อน และชาวบ้านผู้ร่วมฟ้อง 45 ราย ยื่นคำร้องให้ระงับการประมูลโครงการบริหารจัดการน้ำ 3.5 แสนล้านบาท</p>
<p>5 กุมภาพันธ์ 2556 ประกาศผลผู้มีสิทธิเข้าร่วมประมูลรอบแรกว่ามีจำนวน 6 กลุ่มบริษัท</p>	<p>27 มิถุนายน 2556 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้รัฐบาลกลับไปจัดกระบวนการศึกษา และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และผู้มีส่วนได้เสีย ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 57 วรรค 2 และ มาตรา 67 วรรค 2 ก่อนที่จะดำเนินการจ้างออกแบบและก่อสร้างในแต่ละแผนงาน (Module)”</p>
<p>3 พฤษภาคม 2556 เปิดให้ผู้ประมูลที่ได้รับคัดเลือกในรอบแรกมายื่นซองราคา</p>	<p>10 ตุลาคม 2556 สมาคมต่อต้านสภาวะโลกร้อน และชาวบ้านผู้ร่วมฟ้อง 45 ราย ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองสูงสุดให้ไต่สวนฉุกเฉิน เพื่อยุติหรือเพิกถอนเวทีฟังความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศ จำนวน 36 จังหวัด ซึ่งสมาคมฯ เห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง ณ วันที่ 27 มิถุนายน 2556</p>
<p>17 พฤษภาคม 2556 ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่าโครงการดังกล่าวมีการใช้งบประมาณจำนวนมาก และมีจุดเสี่ยงหลายจุด จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ส่งรายงาน “ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตและความเสียหายของทางราชการ ในการดำเนินการโครงการระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนและระบบแก้ไขปัญหามลพิษของประเทศไทย” ต่อคณะรัฐมนตรี¹²</p>	<p>15 ตุลาคม-ธันวาคม 2556 เกิดความวุ่นวายในการจัดทำประชาพิจารณาระดับจังหวัด อาทิ</p>
<p>10 มิถุนายน 2556 รัฐบาล “ปิดซองราคา” ผู้ชนะด้านเทคนิคโครงการน้ำ 3.5 แสนล้านบาท “ITD POWER CHINA JV” ได้มากที่สุด 5 โมดูล วงเงิน 1.09 แสนล้านบาท ขณะที่ “เค วอเตอร์” ได้ 2 โมดูล แต่งบบางมากที่สุด 1.62 แสนล้านบาท¹³</p>	<p>15 ตุลาคม ชาวบ้านจังหวัดลำพูนคัดค้านโครงการอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ โดยเสนอให้สร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กแทน เนื่องจากกลัวการย้ายที่อยู่อาศัยและวิถีชีวิตเปลี่ยนแปลง</p>
<p>19 มิถุนายน 2556 คณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนการกู้เงินตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการวางระบบบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศ พ.ศ. 2555 วงเงินทั้งสิ้น 314,337.87 ล้านบาท¹⁴</p>	<p>22 พฤศจิกายน ที่จังหวัดสมุทรสงคราม ชาวบ้านค้านและโห่ไม่ยอมรับกระบวนการทำประชาพิจารณ์และขณะที่รถของกรมการกบอ. กำลังออกจากสถานที่จัดงาน ถูกกลุ่มนักศึกษาศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงครามยื่นขวางหน้ารถ ตำรวจปราบจลาจลผลักดันจนเกิดการกระทบกระทั่ง</p>
<p>27 มิถุนายน 2556 ก่อน พรก. ไม่มีผลบังคับใช้ 3 วัน นายพงษ์ภาณุ เศวตรุนทร์ รองปลัดกระทรวงการคลังลงนามในสัญญาเงินกู้วงเงิน 324,606.27 ล้านบาท กับสถาบันการเงิน 4 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ, กรุงไทย, กสิกรไทย และออมสิน</p>	<p>27 พฤศจิกายน ทีมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ผู้ว่าราชการจังหวัดกล่าวยืนยันมติของที่ประชุมว่า “มติมหาชนชาวราชบุรีไม่เอาโครงการนี้” หลังจากแกนนำชาวราชบุรีตั้งคำถามในที่ประชุมว่ามีผู้เห็นด้วยกับโครงการหรือไม่ ไม่ปรากฏว่าไม่มีใครยกมือเห็นด้วย และเมื่อถามว่ามีใครคัดค้านบ้าง ปรากฏว่าทั้งหอประชุมต่างร่วมกันยกมือ”¹⁵</p>
<p>17 กันยายน 2556 สำนักงานนโยบายและบริหารจัดการน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ (สบอช.) กำหนดการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนใน 36 จังหวัด คาดว่าจะมีผู้เข้าร่วมประชุม 40,000 คน ใช้งบประมาณ 184,643,920 บาท</p>	<p>9 มกราคม 2557 ผู้ฟ้องแถลงปิดคดี</p>
<p>26 ธันวาคม 2556 กกต. มีคำสั่งเลื่อนกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนออกไปจนกว่าจะเสร็จสิ้นการเลือกตั้ง โดยยังมีอีก 3 จังหวัด ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ คือ นครปฐม, กาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร</p>	